



ВТШСС из Урошевца, са привременим седиштем у Лепосавићу

Акредитација студијског програма

Специјалистичке струковне студије

Нове енергетске технологије

Назив предмета:	ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	
Шифра предмета: СНЕТ21		
Број ЕСПБ: 7		
Наставник:		
Сарадник:		
Статус предмета:		Обавезни
Услов:		Нема услова
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студенте упозна са основама електроенергетског система, параметрима регулисаног и дерегулисаног тржишта електричне енергије, формирањем цена и тарифа, као и регионалним и националним тржиштем електричне енергије.		
Исход предмета:		
У основи, наставни предмет је усмерен на општим принципима битним за ефикасно функционисање тржишта електричне енергије као и на променљива стања која су забележена у одређеном временском хоризонту у оквиру општег процеса либерализације и дерегулације тржишта електричне енергије.		
Садржај предмета:		
Теоријска настава:		
1. УВОД. Енергетика и електроенергетски систем (ЕЕС). Вертикална организација ЕЕС-а (Регулисана електропривреда). Увођење конкуренције-процес дерегулације. Аргументи за и против тржишта електричне енергије и дерегулације. Учесници од значаја. Модели конкуренције (модели тржишта). Регулаторна агенција за енергетику (Србија). Електрична енергија као роба.		
2. СТРУКТУРА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА. Уопштено о електроенергетском систему. Трансформација електроенергетског система. Битни појмови енергетске реформе. Реструктурирање и приватизација.		
3. РЕФОРМА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СЕКТОРА. Специфичности електроенергетског сектора. Реструктурирање електропривреде као предуслов отварања тржишта. Основни модели организације тржишта електричне енергије. Регулација. Приватизација. Искуства у спровођењу реформе електроенергетског сектора.		
4. ТРЖИШТА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ. Увод. Разлике електричне енергије као робе у односу на друге робе. Потреба за контролисаним спот тржиштем. Отворено тржиште електричне енергије. Контролисано спот тржиште. Процес поравнања.		
5. УЧЕШЋЕ НА ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Увод. Перспектива потрошача. Перспектива произвођача. Перспектива електрана са врло ниским маргиналним трошковима. Перспектива хибридних учесника.		
6. ПРАВИЛА О РАДУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Опште одредбе. Речник. Балансна одговорност. Начин обезбеђивања системских услуга. Балансно тржиште електричне енергије. Обрачун финансијског поравнања балансно одговорних страна. Прелазне и завршне одредбе.		
7. ПРЕНΟΣНА МРЕЖА И ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Увод. Децентрализовано трговање преко преносне мреже. Централизована трговина преко преносне мреже. Располовиви преносни капацитет.		
8. ЦЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Основни појмови везани за цену електричне енергије. Теоријске основе регулације електропривреде. Основе за утврђивање цена електричне енергије. Тарифне структуре.		
9. ПОТРОШАЧИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Уопштено о заштити потрошача. Регулација на подручју заштите потрошача.		
10. ПОЛИТИКА ЗАШТИТЕ УГРОЖЕНИХ ПОТРОШАЧА. Дефиниција угроженог потрошача. Критеријуми утврђивања угрожених потрошача. Начини заштите угрожених потрошача.		
11. ДЕРЕГУЛАЦИЈА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ. Регулаторни оквир Европске уније. Резултати започете либерализације тржишта. Нови ЕУ регулаторни оквир-трећи енергетски пакет директива.		
12. РЕГИОНАЛНО ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Основни енергетски индикатори земаља југоисточне Европе. Карактеристике националних тржишта електричне енергије. Либерализација тржишта електричне енергије у земаљама региона.		
13. НАЦИОНАЛНО ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ. Процес регулаторног и институционалног приближавања Европској унији. Основне карактеристике електроенергетског система Србије. Реформа електроенергетског система Србије. Регулација цена електричне енергије у Србији.		



ВТШСС из Урошевца, са привременим седиштем у Лепосавићу

Акредитација студијског програма

Специјалистичке струковне студије

Нове енергетске технологије

Стварање услова за одрживи развој електроенергетике у Србији.

14. ИНТЕРКОНЕКЦИЈЕ. Уопштено о интерконекцијама. Могућности преноса коришћењем интерконекција. Трговање електричном енергијом између електроенергетских система.

15. ИНВЕСТИРАЊЕ У ПРОИЗВОДЊУ И ПРЕНОС. Увод у производњу. Производни капацитет из перспективе инвеститора. Производни капацитет из перспективе потрошача. Увод у пренос. Природа послова преноса. Ширење преносне мреже на основу трошкова. Ширење преносне мреже на основу вредности преноса.

Практична настава:

Израда семинарског рада. Рачунски задаци.

Литература:

1. Савић, А., *Тржиште електричне енергије и дерегулација*, 2018.
2. Филиповић, С., Танић, Г., *Изазови на тржишту електричне енергије*, Београд, 2010.
3. Тешњак, С., Бановац, Е., Кузле, И., *Тржиште електричне енергије*, Графис, Загреб, јануар 2009.
4. Акционарско друштво тржишта електричне енергије, *Правила о раду тржишта електричне енергије*, новембар 2016.

Број часова активне наставе (недељно):

Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
3	3	0	0	0

Методe извођења наставе:

Аудиторна предавања и вежбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	30
Практична настава	-	Усмени испит	20
Колоквијум-и	20		
Семинарски рад	20		
Укупно	50	Укупно	50